

परिवर्तन गाउँपालिका

पुतलाचौर, रोल्पा

व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण सम्बन्धी कार्यविधि

परिवर्तन गाउँपालिका

पुतलाचौर, रोल्पा

रोल्पा

प्रस्तावना

परिवर्तन गाउँपालिका क्षेत्र भित्र संचालित एव संचालन हुने विभिन्न व्यवसायिक गतिविधिहरूलाई कानुनी दायरामा ल्याउन, व्यवसाय संचालन मार्फत गाउँपालिकाको आन्तरिक आम्दानीलाई समेत टेवा पुऱ्याउन, स्वच्छ, मर्यादित र प्रतिस्पर्धात्मक बजारको प्रवर्द्धनमार्फत उपभोक्ताको हित संरक्षण गर्न अनि स्थानीय सरकार र आम व्यवसायीहरूबीच सुमधुर सम्बन्ध स्थापित गर्दै साभेदारीमा आधारित विकासलाई अगाडि बढाउन वाञ्छनिय भएकोले परिवर्तन गाउँकार्यपालिकाद्वारा यो कार्यविधि जारी गरिएको छ ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

(१) यो कार्यविधिको नाम “ परिवर्तन गाउँपालिका व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण सम्बन्धी कार्यविधि - २०७५ ” रहनेछ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा :विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :-

(क) “कार्यालय” भन्नाले यस परिवर्तन गाउँपालिकाको कार्यालय सम्भन्धित हुनेछ ।

(ख) “शाखा” भन्नाले यस परिवर्तन गाउँपालिकामा रहेका सम्बन्धित विषयगत शाखा सम्भन्धित हुनेछ ।

- (ग) “वडा कार्यालय” भन्नाले यस परिवर्तन गाउँपालिका अन्तर्गतका ६ वटै वडा कार्यालयहरु सम्भन्नुपर्नेछ ।
- (घ) “अध्यक्ष” भन्नाले यस परिवर्तन गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्भन्नुपर्नेछ ।
- (ङ) “उपाध्यक्ष” भन्नाले यस परिवर्तन गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष सम्भन्नुपर्नेछ ।
- (च) “कार्यपालिका सदस्य” भन्नाले यस परिवर्तन गाउँपालिकाको सदस्यहरुलाई सम्भन्नुपर्नेछ ।
- (छ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले यस परिवर्तन गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्भन्नुपर्नेछ ।
- (ज) “वडा समिति” भन्नाले यस परिवर्तन गाउँपालिकाको ६ वटै वडाका समितिहरु सम्भन्नुपर्नेछ ।
- (झ) “ब्यवसायी” भन्नाले यस परिवर्तन गाउँपालिका भित्रका सम्बन्धित ब्यवसायी, व्यक्ति वा संस्था सम्भन्नु पर्नेछ ।
- (ञ) “कार्यविधि” भन्नाले “ब्यवसाय दर्ता तथा नविकरण सम्बन्धी कार्यविधि - २०७५” सम्भन्नुपर्नेछ ।
३. क्षेत्र: यस परिवर्तन गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका सबै ब्यवसायीहरुलाई यस कार्यविधिले समेट्नेछ ।
४. विषयगत क्षेत्र : विषयगत क्षेत्र अन्तर्गत करका दायरा भित्र देहायका क्षेत्रहरु पर्नेछन् ।
- (क) दैनिक उपभोग्य सामाग्रीहरु खाद्यन्न, थोक तथा खुद्रा पसल
- (ख) होटल ब्यवसाय
- (ग) पशुपालन फर्म
- (घ) नर्सरी
- (ङ) उद्योग तथा कल कारखाना

(च) कृषि फर्म ।

(छ) औषधि पसल । आदि

परिच्छेद - २

व्यवसाय दर्ता सम्बन्धी व्यवस्था

५. व्यवसाय दर्ता प्रकृया :

- (१) व्यवसाय दर्ता गर्नुपर्ने : प्रत्येक व्यवसायीले गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमा आ-आफ्नो व्यवसाय अनिवार्य दर्ता गर्नुपर्नेछ ।
- (२) सूचना प्रकाशन गरिने : व्यवसाय दर्ताको लागि सूचना स्थानिय संचार माध्यम बाट प्रकाशन गरिनेछ ।
- (३) तोकिएको समय भित्र व्यवसाय दर्ता गर्नुपर्ने : हाल संचालनमा रहेका सम्पूर्ण व्यवसायीले असार मसान्त सम्ममा अनिवार्य दर्ता गरिसक्नु पर्नेछ । साथै नयाँ व्यवसाय संचालन गर्ने व्यवसायीले व्यवसाय संचालन गरेको मितिले १ महिना भित्र अनिवार्य आफ्नो व्यवसाय दर्ता गरि सक्नुपर्नेछ ।

६. दर्ताका लागि आवश्यक कागजातहरु :

६.१. व्यवसाय दर्ताका लागि व्यवसायीले देहायका कागजातहरु सहित अनुसूची ३ बमोजिमको ढाँचामा गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमा निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।

- (१) हालसालै खिचेको २ प्रति फोटो
- (२) नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपी
- (३) वडा कार्यालयको सिफारिस
- (४) व्यवसाय संचालन हुने जग्गाको जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपी

(५) अर्काको नाममा जग्गा भए व्यवसाय संचालन गर्न दिने जग्गाधनीको मञ्जुरीनामा

(६) भाडामा घर लिई व्यवसाय सञ्चालन गरेको भए घरमूलीस

ग सम्भौता गरेको कागजात

(७) उद्योगको हकमा संधियारको मञ्जुरीनामा ।

७. **प्रमाणपत्र सम्बन्धी व्यवस्था :**

(१) माथि ६.१ मा उल्लेखित कागजातहरु प्राप्त भईसके पश्चात तोकिएको दस्तुर लिई कार्यालयले अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा व्यवसाय दर्ताको प्रमाणपत्र दिनेछ ।

८. **व्यवसाय नवीकरण सम्बन्धी व्यवस्था :** प्रत्येक व्यवसायीले आर्थिक वर्षको श्रावण मसान्तसम्म आफ्नो व्यवसाय अनिवार्यरूपमा गाउँकार्यपालिका बाट नवीकरण गरिसक्नुपर्नेछ । व्यवसाय नवीकरण को प्रमाणपत्र कार्यालयले व्यवस्था गरेबमोजिम हुनेछ ।

९. **व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण शुल्क र पुनरावलोकन सम्बन्धी व्यवस्था**

(१) व्यवसाय दर्ता/नवीकरण सम्बन्धी शुल्क/दस्तुर राजश्व परामर्श समितिको सिफारिसमा गाउँकार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

(२) चालु आ.व.को हकमा अनुसूची- २ मा उल्लेख भए बमोजिमको व्यवसाय दर्ता शुल्क/दस्तुर लिइनेछ ।

(३) आ.व.समाप्त भएपछि व्यवसाय दर्ता /नवीकरण शुल्कमा गाउँकार्यपालिकाले पुनरावलोकन गर्न सक्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम पुनरावलोकन गरिएको व्यवसाय दर्ता /नवीकरण शुल्क सम्बन्धी जानकारी स्थानीय संचार माध्यम वा अन्य कुनै माध्यमबाट सार्वजनिक गरिनेछ ।

परिच्छेद - ३

अनुगमन तथा कारबाही

१०. मूल्यसूची सम्बन्धी व्यवस्था : सम्पूर्ण व्यवसायीहरूले अनिवार्य रूपमा उपभोक्ताहरूले प्रस्ट संग देख्ने गरी मूल्यसूची राख्नुपर्नेछ ।

११. बजार अनुगमन सम्बन्धी व्यवस्था :

(१) यस गाउँपालिका भित्र संचालन भएका व्यापार व्यवसायलाई स्वस्थ, व्यवस्थित बनाउन नियमित अनुगमन गरिनेछ । बजार अनुगमन सम्बन्धी अन्य व्यवस्था गर्न गाँउकार्यपालिकाले बजार अनुगमन निर्देशिका जारी गर्न सक्ने छ ।

१२. दर्ता खारेजी र व्यवसाय बन्द सम्बन्धी व्यवस्था : देहायका कार्य गरेमा व्यवसायको दर्ता खारेजी वा व्यवसाय बन्द गर्न सक्ने छ ।

(क) तोकिएको समय भित्र व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण नगरेमा

(ख) निषेध गरिएका सामाग्रीहरू बेचविखन गरेमा

(ग) कालाबजारी गरेमा

(घ) गुणस्तरहीन सामाग्रीहरू बेचविखन गरेमा

(ङ) म्याद नाघेका सामाग्रीहरू बेचविखन गरेमा

(च) चर्को मूल्यमा सामाग्रीहरू बेचविखन गरेमा

(छ) प्रदुषित, फोहोर सामाग्रीहरू बेचविखन गरेमा

१३. कारबाही र जरिवाना सम्बन्धी व्यवस्था :

(१) बजार अनुगमनको क्रममा देहायको अवस्था भेटिन गएमा देहाय बमोजिमको तुरुन्त जरिवाना गरिनेछ :-

विवरण	जरिवाना
(क) मूल्यसूची नराखेमा	रु. १०००१-
(ख) प्रमाणपत्र नराखेमा	रु. २,०००१-
(ग) तोकिएको समय भित्र व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण नगरेमा	रु. ५,०००१-
(घ) गुणस्तरहीन सामाग्रीहरु बेचविखन गरेमा	रु. १०,०००१-
(ङ) म्याद नाघेका सामाग्रीहरु बेचविखन गरेमा	रु. १०,०००१-
(च) बजार मूल्य भन्दा चर्को मूल्यमा सामाग्रीहरु बेचविखन गरेमा	रु. १०,०००१-
(छ) प्रदुषित, फोहोर सामाग्रीहरु बेचविखन गरेमा रु. ५,०००१- (२) उपदफा (१) बमोजिम जरिवाना गरिसके पश्चात पनि कुनै व्यवसायीले आफ्नो कमजोरी सुधार नगरेको पाइएमा त्यस्ता व्यवसायीलाई सोही कसुरमा दोब्बर जरिवाना गरिनेछ ।	

परिच्छेद - ४

विविध

१४. बाधा अड्काउ सम्बन्धी व्यवस्था :

- (१) यो कार्यविधिको कार्यान्वयनलाई थप ब्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन गाउँकार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार थपघट, हेरफेर वा संशोधन गर्न सक्नेछ ।
- (२) यस कार्यविधीको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अवरोध वा अस्पष्टता भएमा त्यस्तो बाधा अवरोध हटाउन गाउँकार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार ब्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

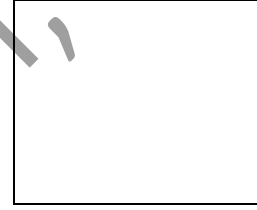
१५. विशेष व्यवस्था : माथि अन्यत्र जुनसुकै ब्यवस्था उल्लेख गरिएको भएता पनि प्रदेश कानुन नबनुन्जेल सम्म वा गाउँपालिकाले बनाएको अर्को ऐन, कानुनले खारेज नगरेसम्म यो कार्यविधिमा भएका व्यवस्था पूर्ण रूपमा सक्रिय रहनेछ

अनुसूची १
दफा (७) संग सम्बन्धित

परिवर्तन गाउँपालिका
गाउँपालिकाको कार्यालय
पुतलाचौर, रोल्पा
व्यवसाय दर्ता प्रमाण पत्र

श्री .....

.....

प्रस्तुत विषयमा तपाईंलाई “ परिवर्तन गाउँपालिकाको व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण सम्बन्धी कार्यविधि २०७५ ” को दफा (७) बमोजिम यो प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको छ । प्रचलित नियमानुसार उपभोक्तको हित संरक्षण गरि मर्यादित तवरले आफ्नो व्यवसाय संचालन गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

व्यवसायको प्रकार	
स्थान	

प्रमाणपत्र जारी गर्नेको

सही :

(कार्यालयको छाप)

नाम

पद

मिति

अनुसूची २

दफा (९) सँग संबन्धित

व्यवसाय कर र शुल्क (रुपैयाँमा)		
मदीरा पसल	वितरक	३०००।००
	थोक	२०००।००
	खुद्रा	५००।००
चुरोटबिडी सुती जन्य	वितरक	२०००।००
	थोक	१५००।००
	खुद्रा	२००।००
हल्कापेय पदार्थ	वितरक	१५००।००
	थोक	१०००।००
	खुद्रा	५००।००
सुनचाँदी पसल	थोक	१५००।००
	खुद्रा पसल र मर्मत	१०००।००
	थोक	३०००।००
औषधी पसल	खुद्रा डाक्टर भएको	२०००।००
	खुद्रा डाक्टर नभएको	१०००।००
आयुर्वेदिक औषधी पसल		५००।००
माछा मासु विक्रि पसल		१०००।००
एग्रोभेट पसल	थोक	२०००।००
	खुद्रा	२००।००
स्टेशनरी तथा पुस्तकपसल	थोक	१५००।००
	खुद्रा	५००।००
छपाई तथा प्रकाशन	अफसेटप्रस	२०००।००
	साधारण प्रेस	५००।००
कस्मेटिक पसल		५००।००
मोटर पार्टस	थोक	२०००।००
	खुद्रा	५००।००
प्लाइ तथा ग्लास	थोक	१०००।००
	खुद्रा	५००।००
कपडा/फेन्सी/जुत्ता चप्पल/ब्यागपसल	थोक	१०००।००
	खुद्रा	५००।००

धागो टाक पसल	थोक	१०००१००
	खुद्रा	१००१००
इलेक्ट्रॉनिक पसल (मोबाइल, घडी, क्याल्कुलेटर, अडियो, भिडियो आदि)	वितरक	३०००१००
	थोक	१५००१००
	खुद्रा	१०००१००
	थोक	२०००१००
हार्डवेयर/मेसिनरी/स्यानिटरी/मार्बल पसल	खुद्रा	१०००१००
	पेट्रोल पम्प	५०००१००
पेट्रोलियम पदार्थ	पेट्रोल बिक्री केन्द्र	३०००१००
	ग्यास सिलिन्डर सब डिलर	३०००१००
	मट्टीतेल मात्र बिक्री	२००१००
	स्टील आलुमुनियम पसल	थोक
	खुद्रा	५००१००
	फर्निचर	थोक
	खुद्रा	५००१००
	दुङ्गा तथा गिट्टी बालुवा बिक्री वितरण गर्ने	
कपडा सिलाइ कटाइ	टेलरिड आधुनिक हाते मेसिन	२००१००
		१००१००
स्नुकर /पुल हाउस		१०००१००
क्यारेमबोर्ड		२००१००
पशु आहार बिक्री केन्द्र		२००१००
किराना पसल	थोक	१०००१००
	खुद्रा	२००१००
फलफुल/तरकारी पसल	थोक	५००१००
	खुद्रा	२००१००
उपहार/गिफ्ट/खेलौना पसल	थोक	५००१००
	खुद्रा	२००१००
भाँडा पसल	थोक	१०००१००
	खुद्रा	५००१००
माटोकोभाँडा पसल	थोक, खुद्रा	१००१००
विशेषज्ञपरामर्श तथा अन्य व्यवसायी सेवा	चिकित्सक	२०००१००
	कन्सल्टेन्ट सेवा	२०००१००
	कानुन व्यवसायी ल फर्म	२०००१००
	लेखा परिक्षण व्यवसायी	२०००१००

	दन्तचिकित्सक	२०००१००
	अनुसन्धानकर्ता परामर्शदाता	२०००१००
	पशु चिकित्सक डाक्टर	२०००१००
	रोजगार सेवा	२०००१००
ढुवानी तथा ट्रान्सपोर्ट		१०००१००
पेन्टर/साइनबोर्ड लेख्ने		१००१००
जग्गा व्यवसायी		२०००१००
निर्माण व्यवसायी		२०००१००
यस वर्गीकरणमा नपरेका व्यवसायको हकमा		५००१००
उत्पादनमूलक उद्योग		
ग्रील उद्योग		१०००१००
जुत्ता उद्योग		५००१००
घरेलु कुटिर उद्योग (अगरबत्ती, मैनबत्ती, टीकी,अचार, तथा अन्य कुटिर)		१००१००
कपडा तथा गार्मेन्ट उद्योग		१०००१००
सिरक डस्ना उद्योग प्रसल		५००१००
कुटानी पेलानी मिल		५००१००
मसला मिल		५००१००
(नोट : यदि मसला मिल रहेको मिलबाटै कुटानी पेलानी मिल पनि छ भने कुटानी पेलानी मिलकै व्यवसाय कर लाग्ने छ)		
डेरी उद्योग व्यवसाय		५००१००
उपभोग्य वस्तु उत्पादन उद्योग	कुकिज नुडल्स	५००१००
	दालमोट पाउरोटी चाउमिन	२००१००
	पापड चिप्स फिगर	२००१००
वनजन्य उद्योग	समिल प्लाइउड उद्योग	२०००१००
	काठ बिक्री डिपो	५००१००
कसर-कन्क्रीट-इटाभट्टा उद्योग		५०००१००

ढाका टोपी पस्मना उद्योग		१००१००
सुर्ति जन्य उद्योग		५०००१००
होटल लज रेष्टुरेण्ट	होटल लज	१०००१००
	भोजनालय	५००१००
	मिठाई पसल	५००१००
	पार्टी प्यालेस	२५००१००
	रेष्टुरेण्ट-बार	२०००१००
	चिया र खाजा पसल	२००१००
	खाना, खाजा-नास्ता पसल (मदिरा सहित)	१०००१००
टेन्टहाउस		२०००१००
सेवा उद्योग		
सञ्चार	एफ.एम. प्रसारण	२०००१००
	केवुल च्यानल प्रसारण	२०००१००
	पत्रपत्रिका प्रकाशन सेवा	१०००१००
	फोटेकपी, पी.सि.ओ. साइबर	५००१००
	कुरियर सेवा	१०००१००
	कलर ल्याब / फोटोस्टुडियो	५००१००
वित्तिय	वाणिज्य बैंक प्रति शाखा / केन्द्रिय कार्यालय	५०००१००
	विकास बैंक प्रति शाखा / केन्द्रिय कार्यालय	४०००१००
	फाइनान्स कम्पनी शाखा कार्यालय	३०००१००
	मनी ट्रान्सफर	५००१००
	विमा कम्पनी	२०००१००
	लघु वित्त	१०००१००
	निजि अस्पताल तथा नर्सिङ्ग होम	२५००१००
स्वास्थ्य सेवा व्यवसाय	क्लिनिक तथा ल्याब	१०००१००
	चस्मा पसल	५००१००
	क्याम्पस	२०००१००
शिक्षा सेवा निजि	मा.वि. / उच्च मा.वि.	१५००१००
	मा.वि.	१०००१००
	आधारभूत	१०००१००
	प्राथमिक	१०००१००
	छात्रावास	१०००१००
	मन्टेश्वरी	१०००१००

	पूर्व प्राथमिक	८००१००
	ट्युशन सेन्टर	१५००१००
	कम्प्युटर/नृत्यकला सिकाइ केन्द्र	१०००१००
	तालीम तथा अनुसन्धान केन्द्र	१०००१००
मर्मत संहार	टायर-ट्युव मर्मत, रिसोलिङ्ग, हावा भर्ने	२००१००
	इन्जिन मर्मत	१५००१००
	डेन्टिङ्ग पेन्टिङ्ग	१५००१००
	टि.भि., फ्रिज, मोटर, पड्खा, रेडियो, घडी जेनेरेटर, कम्प्युटर, मोबाइल	१०००१००
	मोटरसाइकल मर्मत	५००१००
	बस, ट्याक्सी लगायतका सवारी साधन मर्मत	२०००१००
	अन्य विविध मर्मत	५००१००
फल विरुवा पसल		५००१००

परिवर्तन गाउँपालिका, सुर्खेत

अनुसूची ३

दफा ६ सँग सम्बन्धित

श्रीमान प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत ज्यु

परिवर्तन गाँउपालिका

गाँउकार्यपालिकाको कार्यालय

पुतलाचौर,रोल्पा

विषय : व्यवसाय दर्ता गरी पाँऊ

महोदय,

प्रस्तुत विषयमा मैले तपशील अनुसारको व्यवसाय संचालन गर्न इच्छुक रहेकाले नियमानुसार व्यवसाय दर्ता गरिदिनुहुन अनुरोध छ ।

व्यवसायको प्रकार : .....

- १) हालसालै खिचेको २ प्रति फोटो
- २) नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि
- ३) वडा कार्यालयको सिफारिस
- ४) व्यवसाय संचालन हुने जग्गाको जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपि
- ५) अर्काको नाममा जग्गा भए व्यवसाय संचालन गर्न दिने जग्गाधनीको मञ्जुरीनामा
- ६) उद्योगको हकमा सीधियारको मञ्जुरीनामा
- ७) उद्योगको वाणिज्य संघको सिफारिस पत्र

निवेदक

नाम :

ठेगाना

मिति